

PERGALĖ

LIETUVOS KP(b) ŽARASŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

ZARASA I

1950 m.

gruodžio mėn.

8

PENKTADIENIS

Nr. 143 (553)

Kaina 20 kap.

Ten, kur balottruojasi draugas
J.V. Stalinas

Liaudies laimės kūrėjas

Paruošti pavasario sėjai rinktinę sėklą

Žemės ūkio metai eina prie galo. Rajono kolūkiečiai su nauja energija pradeda kovą už aukšto derliaus gavimą ateinančiais metais. Šiame darbe jau pasiekti pirmi laimėjimai. Šiais metais rajono kolūkiuose žiemkenčių pasėliai žymiai išplėsti; palyginus su praėjusiais metais, ypač padidėjo vertingiausias kultūras—kviečių pasėliai. Žiemkenčių sėja daugumoje kolūkių pravesta veislinė sėkla, geriausia agrotechnikos laiku. Žymiai daugiau negu pernai atlikti rudens arimo darbai.

Šiuo metu vienas svarbiausių prieš kolūkius stovinčių uždavinių yra geras pasiruošimas pavasario sėjai, ir, pirmoje eilėje, paruošimas pakankamo kiekio ir aukštos kokybės sėklų.

Eilės rajono kolūkių vadovai tinkamai įvertino reikšmę savalaikiu sėklų paruošimo, kaip vieną iš pagrindinių faktorių, užtikrinančių sėkmingą pavasario sėjos pravedimą, aukštą derlių išauginimą, tolimesnį kolūkių stiprėjimą. Jie sėklų paruošimo klausimui atkreipė reikiamą dėmesį; sėklų fondų sudarymą pradėjo tuoj baigus vykdyti valstybines grūdų paruošas. Tokiuose kolūkiuose, kaip „Laužadžių“, Rutuzovo vardo, Puškino vardo ir kai kuriuose kituose kolūkiuose jau baigiami sudaryti sėklų fondai. Sėkliniams grūdams saugoti parinktos reikiamos patalpos, sėklos išvalytos ir sėklų kokybės inspekcijos patikrintos.

Tačiau daugumoje rajono kolūkių sėklų fondų sudarymo darbai vyksta visiškai nepatenkinamai. Kai kuriuose kolūkiuose, kaip Kemionių apylinkės „Darbininko“, Karveliškių apylinkės Kalnino vardo, Baibių apylinkės „Rytų aušros“ sėklų fondų beveik dar nepradėjo sudarinėti.

Pagrindinė sėklų fondų sudarymo nepatenkinamos eigos priežastis yra ta, kad rajono partinės organizacijos, tarybiniai organai šiam darbu neatkreipė reikiamo dėmesio, skaitydami, kad sėklų fondai kolūkiuose bus sudaromi savieigos keliu. Partinės organizacijos nepravedė aiškinaamojo darbo kolūkiečių tarpe, neišaiškino jiems, kad savalaikis sėklų fondų sudarymas yra laidas sėkmingam pavasario sėjos pravedimui, aukšto derliaus gavimui ir tolesniam kolūkių organizaciniam—ūkiniam stiprinimui.

Rimtas stabdys sėklų fondų sudarymo darbe yra bloga kaimo darbų organizacija. Eilėje rajono kolūkių kaimo darbai dar nepradėti vykdyti, gi kituose kolūkiuose kaimo darbams vykdyti nepanaudojamos visos esamos kuliamosios, bet dirba tik viena—kita mašina, o kitos nedirba. Štai, pavyzdžiui, Degučių apylinkės Ždanovo vardo kolūkis turi 5 kuliamąsias. Tačiau dirba tik dvi. Ir tai ne kasdieną—vieną dieną dirba viena, kitą dieną—kita. Blogas kaimo darbų organizavimas, nepanaudojimas visų galimybių kaimo darbams vykdyti yra rezultatas to, kad daugelyje kolūkių blogai organizuojamas darbas, dar ne išgyvendinta žalinga darbų ciliavimo praktika. Reikia atžymėti, kad iki šiol silpną paramą kolūkiams kaimo darbuose teikia Zarasų MTS.

Šiuo metu rajono kolūkiečiai peryvena didelį gamybinių pakilimų ryšium su ateinančiais rinkimais ir vietines Tarybas. Partinės organizacijos, tarybiniai organai, kolūkių valdybos turi mobilizuoti kolūkiečius išsivystyti jų tarpe socialistinių lenktyniavimą už tai, kad rinkimų garbei visi rajono kolūkiai pilnai sudarytų reikiamus kondicininius ir pavyzdinai išvalytų sėklų fondus, o taip pat kitus pagal žemės ūkio artelės įstatus numatytus sudaryti fondus.

Savalaikis sėklų fondų sudarymas bus rimtas inšas ir mūsų rajono kolūkių tolimesnio suklestėjimo reikalas.

Stalino Konstitucijos dienos minėjimai

Iškilmingas posėdis Vilniuje

Vakar valstybinės filharmonijos salėje įvyko iškilmingas Vilniaus miesto Darbo žmonių deputatų tarybos posėdis drauge su partinių ir visuomeninių organizacijų bei Tarybinės Armijos dalinių atstovais, skirtas Stalino Konstitucijos dienai paminėti.

Posėdį atidarė Vilniaus miesto vykdomojo komiteto pirmininkas draugas P. Kareckas.

Su dideliu pakilimu pritarė susirinkusieji Lietuvos TSR Mokslių akade-

mijos prezidento drg. J. Matulio pasiūlymum išrinkti į Garbės prezidentumą VKP (b) CK Politinį Biurą su didžiuoju Stalinu priešakyje.

Pranešimą apie demokratiskiausią pasaulyje Stalino Konstituciją padarė Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas drg. J. Paleckis.

Ovacijos aidint, buvo nutarta pasiūsti sveikinimo laišką Pagrindinio mūsų šalies įstatymo kūrėjui didžiajam taikos vėliavininkui J. V. Stalinui.

Mokslių akademijoje

Vakar Lietuvos TSR Mokslių akademijos posėdžiū salėje įvyko iškilmingas Stalino Konstitucijos dienos minėjimas. Didžiojo tarybinės liaudies vado draugo Stalino ir kitų portretais išpuoštoje salėje gausiai susitinko akademijos tikrieji nariai, institutų moksl-

niai bendradarbiai, bibliotekų ir kitų įstaigų darbuotojai.

Pranešimą „Stalino Konstitucija—nugalėjusio socializmo šalies Konstitucija“ skaitė Tėlsės instituto direktorius, tėlsės mokslų kandidatas J. Buļavas.

Zarasuose

Stalino Konstitucijos dienai paminėti gruodžio 4 d. kino teatro salėje įvyko iškilmingas posėdis. Čia susitinko įstaigų ir įmonių darbininkai, tarnautojai ir moksleiviai. Iškilminga posėdį atidarė Rajono vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Vitukinas. Į Garbės prezidentumą išrenkamas VKP(b) CK Politinis Biuras su draugu Stalinu priešakyje.

Platų pranešimą apie

Stalino Konstitucijos reikšmę darbo žmonių gyvenime padarė Rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas drg. Kudoba. Susirinkusieji nutarė pasiūsti sveikinimo laišką didžiajam Konstitucijos kūrėjui draugui Stalinui. Laišką skaitė Vidurinės mokyklos direktorius drg. Volkovas.

Po to Zarasų I ir II vidurinių mokyklų mokiniai atliko meninę dalį.

Rinkėjų susitikimas su kandidatu ir Vilniaus srities Tarybos deputatus

S. m. gruodžio mėn. 3 d. zatokų apylinkės agitpunkte susirinko daug rinkėjų. Čia įvyko kandidato ir Vilniaus srities Tarybos deputatus drg. Eitminavičienės Stasės susitikimas su savo rinkėjais.

Žodis suteikiamas patikėtiniui drg. Grišcenko Avdeju.

—Bachmatų apylinkės Čapajovo vardo kolūkiečiai savo rinkiminiam susirinkime iškėlė kandidatu ir Vilniaus srities Tarybos deputatus geriausią artelės kolūkiebę drg. Eitminavičienę. Dirbdama kolūkyje, drg. Eitminavičienė parodė savo sąžiningumą, atsidaivimą kolūkių santvarkai, didžiajam bolševikų partijos reikalui.

Išstojusį „Garbingo darbo“ artelės kolūkie melžėja drg. Bogomolnikova pareiškė:

—Su džiaugsmu ati-

duosiu savo balsą už drg. Eitminavičienę, nes žinau, jog ji neapvils mūsų rinkėjų, pasitikėjimo ir garbingai vykdys deputato pareigas.

—Didelė garbė ir laimė, — pareiškė savo išstojime „Garbingo darbo“ kolūkie pirmininkas drg. Ruseckas, — rinkti savo pačių kandidatus į valstybinės valdžios organus. Aš kviečiu visus rinkėjus gruodžio 17 d. ateiti į rinkimines apylnkes ir atiduoti savo balsus už kolūkiečių kandidata drg. Eitminavičienę.

Karštai plojimai suteiktina rinkėjų kandidato ir deputatus drg. Eitminavičienės kalbą. Drg. Eitminavičienė išreiškė rinkėjams padėką už parodytą pasitikėjimą ir užtikrino rinkėjus, kad dėš visas pastangas šio pasitikėjimo patėisinti.

L. Dubovskaja

Klekvienu vakarą aukšto namo frontone nušvinta raudona žvaigždė. O žemiau, trečio aukšto aukštyje, beveik 30 metrų išilgai fasadu nutiesti raudonoje riboje parašyti žodžiai: „Draugas Stalinas davė sutikimą balottruotis į Vilniaus miesto Tarybos deputatus rinkimnėje apygardoje №33. Visi, kaip vienas, rinkimų dieną atiduosime savo balsus už didįjį Staliną!“

Čia į rinkimines apylnkes №10 agitacinį punkta, esantį Pakalnės gatvėje 1, kasdien ateina šimtai žmonių, kad išgirstų teisingą bolševikinį žodi, pasiskausytų pasikalbėjima apie pasaulines istorines mūsų Tėvynės pergalės, dar ir dar kartą išreikštų meilės ir dėkingumo jausmus didžiajam Stalinui, liaudies laimės kūrėjui, kandidatui į Vilniaus miesto Tarybos deputatus.

Praėjusį sekmadienį čia ypatingai buvo gausu žmonių.

zymoje vietoje, didelės salės viduryje, surengta paroda, skirta mylimajam darbo žmogui vadi, didžiajam taikos vėliavininkui draugui Stalinui. Ekspozicijos centre—didelis tapytas J. V. Stalino portretas. Dešimtis nuotraukų išsaugo istorijai Josifo Visarionovičiaus Stalino gyvenimo ir revoliucinės veiklos šlovingus etapus.

Lėtai praėina žmonės išilgai parodos stendo, atidžiai išžiūrėdami j be galo artimiausiu brangius vado brožuos.

Kada tribunoje pasirodė lektorius drg. Kašuba, salė jau pilnutėlė.

—Mes dabar peryvename dideles ir neužmirštamas dienas,—sako pranešėjas,—draugas Stalinas davė sutikimą balottruotis į mūsų brangiojo miesto Tarybos deputatus. (Audringi plojimai); Stalinas! Tame vardu visas mūsų gyvenimas. Su draugu Stalino vardu yra neatskiriama susijusios kiekvieno tarybinio žmogaus ir visos mūsų socialistinės Tėvynės, pergalingai žengiančios į komunizma, dabartis ir ateitis.

(Griaudžia ilgai netilstantieji plojimai. Visi pakyla). Su nemazėjiančiu dėmesiu dalyviai klausosi jaudinamojo pasakojimo apie mylimojo vado gyvenimą. Mintyse klekvienas grįžta prie to laiko, prieš daugelį dešimtmečių, kada didysis Stalinas dar tik pradėjo savo revoliucinį kelią. Metai po metų brenodo ir tvirtėjo Stalino genijus. Pirmoji politinė demonstracija, susitikimas su Leninu, išrėmimai, pogrindis. Septynioliktųjų metų Spalis. Pirmosios raitelių armijos žygiai. Caricino gynimas. Kovos su Anglijos — Prancūzijos — Japonijos — Amerikos interventais. Į klekvienu barą, kur kildavo revoliucijai didžiausias pavojus, partija siūsdavo Staliną. Ir Stalinas neinkintamai užtikrindavo persilaužimą, pasiekdavo pergalę. Darbas kartu su V. I. Leninu.

O paskui pirmieji stalininiai penkmečiai, kurie pakeitė šalies veidą, užtikrino tarybinio kaimo kolūkinį pertvarkymą...

Didysis Tėvynės karas. Žatbutinis susirėmimas su

pikčiausiu žmonijos priešū — fašizmu. Ir čia, neįsilauzduojamų sunkumų sąlygose, nugalėjo stalininė valia, stalininis tikėjimas tarybinų žmonių jėgomis, Stalino genijus.

Kada tarybiniai kariai atėjo į nugalėtajį Berlyną ir pergalės vėliava suplėvėsavos ties Reichstagu, o Raudonoji Aikštė nušvito šventiškais salutų žiburiais, kartu su draugu Molotovu mūsų laimės pasakė: „Tai mūsų laimė, kad sunkiaisiais karo metais Raudonąją Armiją ir tarybinę liaudį vedė pirmyn išmintingas ir prityręs Tarybų Sąjungos vadas — didysis Stalinas.“

Buržuaziniai politikai ir ekonomistai pranašavo, jog prireiks dešimtmečių tam, kad tarybinė šalis galėtų atsigauti po tų sugriovimų, kuriuos jai padarė hitlerinės gajaus.

Kaip jį pasirodė tikrovė? Tuojau pat po karo buvo paskelbtas penkmetinio plano įstatymas. 1946 m. vasario mėn. Maskvos miesto Stalino rinkiminės apygardos rinkiminiam rinkėjų susirinkime kalbą pasakė drg. Stalinas. Savo istorinėje kalboje jis nubrėžė uždavinius artimiausiam laikotarpiui: atstatyti nukentėjusius šalies rajonus, atstatyti prieškarinį pramonės ir žemės ūkio lygį ir po to viršyti tą lygį. Ir čia Stalino genijus atnešė pergalę. Savo pranešime, apie Spalio XXXIII metines, vienas artimiausių didžiojo Stalino bendražygių N. A. Bulganinas pasakė, kad penkmečio planas įvykdytas pirmą laiką pagal svarbiausius rodiklius. Grūdinių kultūrų, medvilnės, linų, saulėgraužų, bulvių bendras derlius, o taip pat visuomeninės kolūkių produktyviosios gyvulininkystės skaičius viršijo geriausių prieškarinių metų lygį. Pasiektas ir viršytas prieškarinis pramonės lygis rajonuose, kurie buvo prieš okupuoti, tame skaičiuje Tarybų Lietuvoje.

Visos istorinės pergalės neatskiriama susijusios su didžiojo Stalino, mūsų išmintingojo vado, mokytojo ir draugo vardu.

Jausmingai ir šiltai skamba Michailo Isakovskio eilėraštis „Žodis draugui Stalinui“, kuriuo baigiamas pranešimas apie didįjį vada.

Ir vėl salėje kyla karšta ovacija Josifo Visarionovičiaus garbei.

Pranešimas pasibaigė, bet niekas nesiskirsto.

Vienas po kito kyla į tribūną darbo žmonės. Jų žodžiai kupini meilės ir atsidavimo darbo žmonių vadi ir mokytojui draugui Stalinui. Kalba vienas geriausių Eilukevičiaus vardu odos avalynės kombinato stachanovininkas — komunistas V. Čapėnas, jaunas operos solistas, apdovanotas kovos ordinais ir medaliais Tėvynės karo dalyvis, buvęs Tarybinės Armijos lietuviško junginio karys Vladas Kovallūnas, odininkas — stachanovininkas komjaunuolis Antanas Romanuskas, jauna tarybinė inžinierė Olga Ždanovaitė ir kt. (ELTA).

Stalininio komunistų ir nepartinių bloko kandidatai

Senas revoliucionierius

Aktyvus kovotojas už Tarybų valdžią

Karveiškių apylinkės Mūčiurino vardo kolkiško kolkiečiai rinkimtiname susirinkime kandidatu į Zarasų rajono Darbo žmonių deputatų tarybos deputatus išrinkė drg. Jusijų Baļiuoza s.

Drg. Jusius gimė 1890 m. Dusetų valsčiuje K. volių km. biednio šeimoje. Sunki dalia anksti pasitiko vaiką. Nuo septynerių metų jis pradeda tarnauti pas buożes. 1905 m. ir Kavolių kaimą pasiekia revoliucijos banga. Jaunuolis iš pirmųjų dienų įsijungia į revoliucinius įvykius — platina socialdemokratų atsisaukimus, lapellus. 1907 metais Jusius išvyksta į Petrogradą. Pradžioje jis verčiasi įvairiais atsitiktiniais darbais, vėliau pradeda dirbti gam. kļoj. Žiuriais išnaudojami tuo metu buvo darbininkai. Jusius dirba po 12—13 val. į para, vakarais lanko kursus. Gamykloje jis susipažįsta su pažangiais darbininkais ir jau nuo 1910 metų dirba pagrindinį darbą.

Ateina pirmasis pasaulinis karas. Jusius aiškina darbininkams, kad carinė Rusija veda ne gynybinį, bet plėšikišką karą. 1916 metais darbininkų susirinkime Jusius darbininkų vardu išstoja su protestu prieš caro vyriausybės vedamą politiką, prieš pagalbos teikimą frontui. Jis areštuojamas, bet po dviejų savaičių išleidžiamas.

1917 metais Jusius visas pasineria į revoliucinį darbą.

Jam patikimas politinio vadovo Raudonojo Gvardijos darbas, jis dalyvauja mūšiuose prie Žiemos Rūmų.

1918 m. Jusiaus gyvenime įvyksta svarbus įvykis — jis dalyvauja gamyklų komitetų susirinkime, kuriame kalbą pasakė V. I. Leninas. Didžio-

jo vado žodžiai uždega jį nauja pasiryžimu, nauja energija. O darbo tuo metu nepaprastai daug. Ir visur, kur reikia sumanumo, drąsos, pasiryžimo, — siunčiamas Jusius. Jam pavedama evakuoti gamyklas iš Leningrado į Jaroslavlį, jis siunčiamas į Baltarusijos ir Lietuvos armiją. Bet atvykus Jusiumi Dusetas, čia jį su žmona sučiumpa budičiai. Seka kankinimai, tardymai, kalnimas Panevėžio, Rokiškio, Kauno kalėjimuose. Bet budičiai nepajėgia palaužti kovotojo — bolševiko dvasios. Nieko neišgavo, Jusijų pagaliau išleidžia, bet visą laiką seka Jusius nepabūgsta pavojaus ir vėl tęsia pagrindžio darbą. 1921 m. į žvalgybos nagus pakliūna daug Utenos bolševikų suimamas ir Jusius. Smarkiai sumuštas Jusius žino tik viena: budičiai iš jo nieko neišgaus. Vėl Utenos, Panevėžio kalėjimai. Praeina 7 mėnesiai. Kaliniai paskelbia bado streiką. Po 8 dienų skiriamas ypatingas karo lauko teismas. Dėl įrodymų stokos Jusius ir šį kartą pavyksta ištrukti.

Nuolatinė policijos priežiūra, persekiojimai... Bet Jusius nenutraukia darbo. 1923 metais jis vėl Rokiškio kalėjime. Greit iš čia jam pasisekė pasprukti.

Bet ir laisvėje negeriau. Jusius visą laiką persekiojamas, net jo vaikams užkertamas kelias į mokslą, 5 asmenų šeima skursta 2,5 ha sklypely. Į akis neretai žiūri bado šmėkla. Jusius neprilimamas net sargo pareigoms dirbti. „Toks žmogus, kaip Jusius, gali ir bizonus suagituoti“ — pašalpiat atsako pleninės vedėjas. Taip nenulstamoj kovoj, už švieslį Lietuvos darbo žmonių ateitį, kovoj už duonos kėšni praeina metai po metų. Nauja energija gimsta pas

seną revoliucionierių 1940 metais, kuriantis Tarybų valdžiai Lietuvoje. Jis aktyviai dalyvauja partiniame ir tarybiname darbe. Darbo žmonės mato drg. Jusiaus asmeny užsigrudinusių bolševiką, tikrą tarybinės liaudies patriotą. Jis skiriamas Dusetų teismo teisėju, o 1941 m. — Vilniaus apygardos teismo teisėju.

Laimingas, laisvas gyvenimas truko nelgait. Į tarybinę šalį išbrovė vokiškieji fašistai. Jusius pasitraukia į Rytus. Saratovo srityje Jerzovo rajone jis skiriamas į Engelo vardo kolki brigadininku, vėliau pirminio pavaduotoju, pirminku. Nuosirdžiai pamilsta jį kolkiečiai, matydami jo sąžiningumą, atsidavimą darbiui. Vėliau, atvykus būsiam artelės pirminkui, Jusius skiriamas „Čorna Padina“ kolki fermos vedėju. Kolkiečių tarpe jis surenka keliolika tukstančių rublių lėktuvui pirkti.

1943 m. Jusius pasiūčiamas į teismo prokuratūros darbuotojų kursus, vėliau atlieka praktiką Čalovo juridinė konsultacijoje. Jis skiriamas teisėju Saratovan. Bet drg. Jusius sunkiai susserga, gydoši, vėliau siunčiamas į Voskresensko poilsio namus bazės vedėju.

Tarybų Lietuvos žemė dar vyksta aršūs mūšiai, o grupė lietuvių jau važiuoja čia, kur jų laukia ypatingai daug darbo. Jų tarpe ir Jusius. Jau išsėdė į traukinį, jie išgrįsta linksma žinia — Maskva saliuotuoja Vilniaus išvadavimo progą.

1944 m. Jusius skiriamas Zarasų liaudies teismo teisėju, nuo 1947 m. dirba mištų pramonės ūkio direktorium, vėliau Dusetų vartotojų kooperatyvo pirminku, Zarasų kepyklos vedėju. Dabar jis dirba butų valdybos Nr. 2 valdytoju.

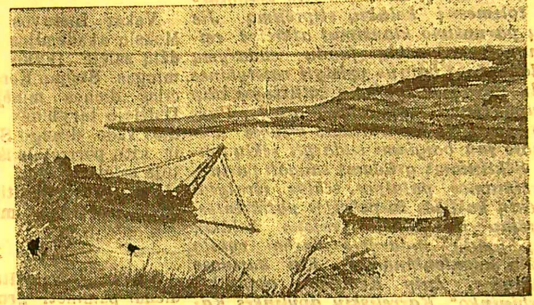
Grybiškių apylinkės „Tarybų Lietuvos“ kolkiško kolkiečiai vieninai išrinkė kandidatu į rajono Tarybos deputatus drg. Kudobą Alfonso, Petro s. Drg. Kudoba gimė 1911 m. Pečiurkų km. Tverėčiaus valsčiuje. Svencionių apkr. Varginiai gyvena mažajame valstiečio šeima. Alfonso, kaip ir tėvų, kelias — pas buożes. Vos baigęs pradinę mokyklą vaikas sekloja pas paskui pono bandą, vėliau bėnauja pas buożes.

1934 metais Kudoba grįžta iš kariuomenės. Tai jau nebe tas buvęs buožių užguitas bernas, tai jau sąmoningas kovotojas dėl šviesios darbo žmonių ateities. Anksti išėjęs sunikla, vargo mokyklą Kudoba nenuleido rankų, bet ieškojo priemonių, kurių laisva gyvenimą. Jau kariuomenėj būdamas Kudoba susipažino su revoliucionieriais ir tvirtai išsąmonino, kad tik kova galima pasiekti pergale.

Pagaliau išsipildo tai, už ką sekretorium, o 1950 m. — Zarasų rajono vykd. omojo komiteto pirminio pavaduotoju.

džia. Kudoba, nesigalėdamas jėgų, įsijungia į kuriamąjį darbą. 1941 metais Vakarų Baltarusija okupuota vokiškieji fašistai. Darbo žmonės eina keršiat. Darbo žmonės eina keršiat. Šyti okupantams už sugrįautą laime, už nutrauktą kurybinį darbą. Iki 1944 metų Kudoba dirba Vilniaus partizanų būrio ryšininku. Neapdykanta prievoli stiprina užsigrudinuso kovotojo jėgas. Čia 1944 metais Kudoba priimamas į VKP(b) oles.

Išvadavus Tarybų Lietuvą, drg. Kudoba skiriamas partorgu Ignalinos valsčiuje. Darbo galo daug. Tačiau tai nebe galdina drg. Kudobos. Nuo 1948 m. iki 1947 m. drg. Kudoba dirba LKP(b) Svencionių apkr. propagandos — agitacijos skyriaus vedėjo pareigose. Parodęs karštą atsidavimą ir sąžiningumą darbe drg. Kudoba siunčiamas į dvimetę partinę mokyklą, kurią baigęs skiriamas LKP(b) Svencionių apkr. sekretorium, o 1950 m. — Zarasų rajono vykd. omojo komiteto pirminio pavaduotoju.

Kara — Kalpakijos ATSR. Amu — Darja prie Tuchija — Taš Svarbiausiojo Turkmenijos kanalo busimosios statybos rajone. Foto S. Preobraženskio (TASS).

Knyga — į mases

Tarybiniais metais, partijos ir vyriausybės rūpesčiu, nepaprastai išaugo Lietuvoje kultūros — švietimo įstaigos: bibliotekos, kultūros namai, klubai — skaityklos. Jos atlieka didelį agitacinį — politinį ir kultūros — švietimo darbą gyventojų tarpe, jos tapo tikrais kultūros židiniais, padedančiais partijai ir vyriausybei komunistine dvasia auklėti dirbančiuosius. Šitie židiniai padeda darbo žmonėms knygos ir kitų kultūros švietimo darbo priemonių pagalba išsąmoninti didžiąsias Markso — Engelo — Lenino — Stalino idėjas, išgyti naujų žinių apie didžiuosius tarybinio mokslo, literatūros, meno ir technikos pasiekimus mūsų šalyje.

„Knyga, — sako Leninas — didžiulė jėga“. Tarybinė santvarka daro viską, kad knyga — šis milžiniškas žinių šaltinis — būtų prieinama miesto ir kaimo dirbantiesiems, taptų kiekvieno tarybinio žmogaus draugu.

Norėdama padėti mūsų partiniam aktyvui, visų rūšių specialistams — agronomams, gydytojams, mokytojams, žemės ūkio pirmūnams ir visiems kitiems žmonėms — pasinaudoti šiuo aukštinio kultūros lobynu — knygomis, viena iš didžiųjų ir pajėgiausių mūsų respublikos bibliotekų — Lie-

tuvos TSR Valstybinė Centrinė Biblioteka — įsteigė tarybinę bibliotekinį abonementą. Jo pagalba kiekvienas pilietis gali per sritinę, rajoninę, apylinkės ir kitas bibliotekas išrašyti iš Valstybinės Centrinės Bibliotekos fondų kiekvieną norimą knygą. Per tarybinę bibliotekinį abonementą Valstybinė Centrinė Biblioteka išsintinėja į įvairias Tarybų Lietuvos bibliotekas tukstančius knygų, palengvindama plačiosioms darbo žmonių masėms pasinaudoti knygomis.

Pavyzdžiui, Brūstono daržininkas Lelėšius Kazys tarybinę bibliotekinį abonemento keliu per pusmetį gavo ir perskaitė apie 15 savo specialybės, daržininkystės ir sodininkystės, knygų. Neseniai Panevėžio biblioteka tuo pat keliu aprūpino savo skaitytojus literatūra tema „Tarybinis menas kovojė už talką“. Kalvarijos, Biržų, Kupiškio ir ešė kitų Tarybų Lietuvos bibliotekų sisteminiai aprūpina savo skaitytojų knygomis, gaudamos jas tarybinę bibliotekinio abonemento keliu iš Lietuvos TSR Valstybinės Centrinės Bibliotekos.

Lietuvos TSR Valstybinė Centrinė Biblioteka yra didžiausia masinė viešoji universalinė biblioteka Tarybų Lietuvoje. Joje sukaupta apie

viena milijoną tomų spaudintų. Ji yra vienintelė biblioteka Lietuvoje, gaunanti pilną neapmokamą visų TSR teritorijoje išleidinių spaudinių privalomąjį egzempliorių. Joje veikia bibliografinis informacinis aparatas, telkias visoms bibliotekoms, asmenims ir atskiriems kolektyvams įvairią bibliografinę ir literatūrinę pagalbą, sudaras įvairiomis temomis rekomenduojamo literatūros sąrašus ir telkias informacijas bei konsultacijas.

Dabartiniu metu, norėdama dar labiau atskleisti savo milžiniškus fondus visiems mūsų respublikos gyventojams, padaryti knygą dar prielamesnę specialistams, partiniam ir tarybiniam aktyvui, imonų, fabriku bei žemės ūkio pirmūnams, o ypač gyvenantiems tose vietovėse, kur nėra bibliotekų, ar jos tūl — Valstybinė Centrinė Biblioteka įsteigė neakivaizdinį abonementą. Pagal neakivaizdinio abonemento taisyklę kiekvienas tarybinis pilietis galės nemokamai naudotis visais šios bibliotekos fondais. Atlūkus visus abonemento formulius prašomos knygos bus bibliotekos sąskaita persiunčiamos paštu skaitytojui. Skaitytojui taip pat bus pateikiama rekomenduojamos lite-

ratūros sąrašai ir informacijos apie naujai išleistas knygas, kas palengvins jam greičiau susirasti reikiamą darbą ir pasinaudoti geriausia ir naujausia literatūra. Tiems asmenims, kurie norės išieiti atitinkamos mokyklos programą savišvietos būdu, bus siunčiamos programos, skaitymo planai ir reikalinga literatūra. Visų sričių specialistai, imonų ir fabriku stachanovinkai, žemės ūkio pirmūnai, darbininkai, tarnautojai ir kolkiečiai galės neakivaizdinio abonemento pagalba pasinaudoti jiems atvertais didžiuliais kultūros lobynais — knygomis. Tai padės kiekvienam nuolat kelti savo praktines ir teorines žinias, pagerinti savo darbą.

Neakivaizdinio abonemento reikalavimai siunčiamai Lietuvos TSR Valstybinėi Centralinei Bibliotekai (Kaunas, Dorynelaičio g. — vė, Nr. 2 b) — Neakivaizdinio abonemento skyriui. Reikia tikėtis, kad Tarybų Lietuvos darbo žmonės įvertins šios naujos kultūros — švietimo darbo priemonės reikšmę, ir tarybinė knyga dar plačiau pasklis mūsų respublikos liudies masėse.

Ypatingai didelis tarybinės knygos vaidmuo dabartiniu metu, kada vyksta rinkiminė kampanija į vietines Darbo žmonių deputatų tarybas, ir dešimtyt tukstančių

aktyviausių mūsų respublikos darbo žmonių dirba labai reikšmingą visuomeninį — politinį darbą, aiškinami plačiosioms liudies masėms demokratiskąsias pasaulyje Stalino Konstitucijos principus ir Rinkimų nuostatas, ruošdamiesi didžiamai mūsų liudies šventei, rinkimui į vietines Tarybas dienas, kada visi mūsų respublikos darbo žmonės dar kartą pasireikš savo meile Tarybinei Tėvynei vieninai balsuodami už komunistų ir nepartinių bloko kandidatus. Šiuo metu mūsų agitatoriams propagandininkams, mokytojams, partiniam ir tarybiniam aktyvui beaiškinant liudies masėms didžiuosius mūsų Tėvynės komunizmo statybos laimėjimus, didžiuosius mūsų tarybinės santvarkos pranašumus, tarybinę knygą bus geriausias padėjėjas ir vadovas. Be tarybinės knygos neįmanoma joks sklandus darbas, ji tampa būtiniu kiekvieno mūsų darbo žmogaus gyvenimo reikmeniu. Tarybinė knyga, kaip galinga komunistinio auklėjimo priemonė, padės galutinai išrauti iš liudies sąmonės kapitalizmo likučius, ir padės susikurti naują komunistinę visuomenę.

D. Čepas Lietuvos TSR Valstybinės Centrinės Bibliotekos direktorius

DEGUČIŲ RINKIMINĖJE APYGARDOJE

Naujas gyvenimas atėjo į mūsų kaimą

Pasikeitė mūsų apylinkės vaizdas

Įžengėme į naują gyvenimą

Iš seno plentas ir stulpų linija tiesiai išilgai Degučių apylinkės. Abipus plento matyti sodybos. Vienos jų skurdžios, mažytės, šiaudais dengtos. Kur—ne—kur protarpiais matyti skarda ir čerpėmis dengtais stogais trobesiai—buožių sodybos.

Nuo seniai čia gyvena darbštūs žemdirbiai. Nors ir darbščiai kibdavo jie į savo žemę, bet šeimų išmaitinti nepajėgė. Tik saujelė buožių, pasinaudodami valstiečių vargingumu, pusedykiai nusisamdavo darbo jėgą ir kitų rankomis pripildydavo savo aruodus grūdais.

Apie 60 proc. esamos apylinkėje žemės priklausė stambiems buožėms, o tik 40 proc. žemės priklausė smulkiems ir vidutiniems valstiečiams. Ne visi valstiečių vaikai galėjo mokytis. Kultūrinis gyvenimas buvo visai apibestas: be 2 pradinų mokyklų jokių kitų kultūros įstaigų nebuvo.

Išikarus Tarybų valdžiai, apylinkės vaizdas iš pagrindų pasikeitė. Apie seną kaimo vaizdą beliko tik šturpas prisiminimai. Ypač dideli pasikeitimai įvyko per paskutiniuosius du metus, kai apylinkės valstiečiai, išitikinę kolūkių santvarkos pranašumą, pradėjo burtis į žemės ūkio arteles. Dabar visi apylinkės valstiečiai jau dirba kolūkuose. Jau pirmasis savo gyvavimo metais kolūkiui pasiekė žymių rezultatų: žymiai išplėto pasėlių plotus, priešakinę agrotechnikos mokslo prietaikymų dėka pakilo laukų derlingumas. Plačiai taikomas kolūkuose mašinų darbas. Siemmet keli apylinkės kolūkių susijungė į bendrą Ždanovo vardo artelę. Kolūkis suko mplektavo 4 gyvulininkystės fermas. Plačiai diegtama priešakinė tarybinė technika. Artelės laukus dirbo žarazų MTS traktoriai, kolūkis turi 3 kertamąsias mašinas, 5 kuliamąsias, daug kito inventoriaus. Augant pajamoms, siemmet kolūkis išsigijo autosunkvežimį.

Žymiai pakilo kolūkiečių gyvenimo lygis. Už darbą kolūkyje gauna didžiules pajamas. Stal, pvz., Ždanovo vardo artelės kolūketis Mažeitavičius gavo praėjusiais metais už darbdarbius 1,5 tonos duoninių grūdų, daug pašarinių ir pinigų. Buvęs bežemis valstietis Maželka gavo už darbdarbius apie 2 tonas grūdų. Siemmet kolūkiečiai gaus už darbdarbius po 5 kg grūdų, pašaro ir pinigų.

Prieš kolūkiečius dideli planai atėličiai. Jau sekantįsiais metais iš vienklemių Ždanovo vardo artelės kolūkiečiai perkels savo namus į bendrą kolūkių gyvenvietę, kuri bus Degučių kaime. Gražiai ir kultūringai atrodys sustabdomi kolūkių gyvenvietės. Panaikinus vienklemių sistemas padarys kolūkiečių gyvenimą dar kultūringesniu.

Aukštų rezultatų pasiekė taip pat „Raudonojo Spalio“ kolūkis.

Didžiuliai pasikeitimai įvyko mūsų apylinkėj ir kultūrinio gyvenimo srityje. Retas valstietis buržuazinės valdžios metais galėjo mokytis savo vaikus. Vos paaugūdavo vaikas ir jau atiduodavo jį pas buožes tarnauti. Ne visi vaikai baigdavo netgi pradinės mokyklas. Dabar mokosi visi kolūkiečių vaikai. Apylinkėj veikia 2 septynmetės ir viena pradinė mokykla. 9 apylinkės jaunuo liai Tarybų valdžios metais baigė vidurinį mokslą, 6—dirba mokytojo darbu. Kolūkiečių vaikams atviros durys ir į aukštąsias mokslo įstaigas. Kolūkiečiai Kajučio staus Kajučio Folgentas mokosi Vilniaus Valstybinio universiteto medicinos fakulteto III kurse, Gorskaitė Viktorija—Kauno veterinarijos akademijoje, Kajučis Kazimieras studiuoja statybos fakultete.

Kultūringai dabar gyvena apylinkės kolūkiečiai. Apylinkės centre įsteigta klubas—skaitykla ir biblioteka. Noriai lanko kolūkiečiai šią kultūrinę įstaigą. Beveik visi apylinkės

gyventojai prenumeruojasi laikraščius. Įsteigtas apylinkėj radijo mazgas, daug taškų įvesta į kolūkiečių trobas.

Nebereikia dabar kolūkiečiams vežti ligonių į miestą už keliolikos kilometrų. Dabar apylinkėje veikia ambulatorija, kuri nemokamai teikia pagalbą gyventojams. Apylinkėj dar yra veterinarijos punktas, 2 krautuovės, vaigykla, paštas.

Didžiuliai pasikeitimai įvyko mūsų apylinkėj Tarybų valdžios metais. Tarybinė santvarka atvėrė apylinkės gyventojams plačias perspektyvas į šviesią ir laimingą ateitį. Partijos vadovaujami, mes žengsime kaskart į didesnes laisvo darbo pergalės, nematyta laudies ūkio suklestėjimą, į nuolatinį darbo žmonių materialinės gerovės kilimą.

Dabar apylinkės darbo žmonės ruošiasi svarbiam įvykiui—rinkimams į vietines Tarybas. Rinkiminius susirinkimuose apylinkės kolūkiečiai pasidė kandidatais į apylinkės Tarybos deputatus savo geriausius atstovus, parodžiusius atsidavimą Tarybų valdžiai, kovotojus už organizacinį—ūkinį artelių stiprinimą. Tai Ždanovo vardo ir „Raudonojo Spalio“ kolūkių kolūkiečiai Radzivilovas, Vaitkevičius Feliksas, Mažeitavičius Julius, Rakštelis Petras, Lizunovas Dimitrijus, Radzevičiūtė Albina, Jauniškystė Janė, Lizunovas Kirila, Bivėnis Juozas, Ivanauskaitė Lizavėta, Kasakauskas Efmias, Schemeliovas Jonas. Rinkimų dieną apylinkės darbo žmonės veningai ateis prie rinkiminių urnų ir atiduos savo balsus už stalininio kumunistų ir nepartinų bloko kandidatus, balsuodami tuo pačiu už savo šviesų ir laimingą rytojų, už naują žemės ūkio suklestėjimą, naujas kolektyvinio darbo pergalės.

J. Mažeitavičius
Degučių apylinkės Tarybos pirmininkas

Daugiau kaip 30 metų gyvenau šioje apylinkėje. Nuo pat jaunystės atkakliai dirbau, stengdamasis kaip nors sulaukti šviesesnių dienų savo gyvenime. Deja, turėdamas 2,5 ha žemės, iš vargo ir skurdo išbirsti negalėjau. Tuo metu, kai buožės naudodamiesi mūsų darbų supildavo pilnus aruodus grūdų, smulkiųjų valstiečių ūkis vis labiau smuko.

Todėl kai tik apylinkėje pradėjo organizuotis kolūkių sąjungos, pirmas į jį įstojau. Kolūkinė santvarka atvėrė mums naujas, plačias perspektyvas. Pasitūrintis gyvenimas atėjo į mūsų namus. Praėjusiais metais aš už darbdarbius gavau 1500 kg duoninių grūdų, 1000 kg mėsos, 1000 kg duoninių grūdų ir pinigų. Apie tokias pajamas anksčiau aš ir svajoti

negalėjau. Siemmet už darbą kolūky aš gausiu dar didesnes pajamas. Jau gavome avansu po 1 kg grūdų, o metų pabaigoj dar gausime po 5 kg už darbdarbi. Nereikia dabar jau sukli galvą, kaip užsidirbti duonos kaskviena šeimai, kaip atėltis užtikrinta. Mano sūnus taip pat dirba kolūky mašinistu—kolūky.

Laimė gyventi ir dirbti kolūkinėje šeimoje. Pajautimas to, kad visa, ką darai, yra įnašas į tolesnį kolūkių suklestėjimą, daro darbą dar našesniu, spartesniu. Aš tvirtai išitikinęs, kad ateity mes pasieksime dar didesnių kolektyvinio darbo laimėjimų.

Juozas Mažeitavičius
Ždanovo vardo kolūki kolūketis

Kultūrinis apylinkės centras

Išikarus Tarybų valdžiai Lietuvoje, Degučių apylinkėje buvo įsteigtas klubas—skaitykla. Tai didelis atliekamas kultūros srityje. Anksčiau laikraščius skaitydavo vos keli žmonės. Knygų apylinkėje pasiskaityti visai nebuvo galima gauti.

Laikraščiai, knygos dabar tvirtai įėjo į tarybinių žmonių buitį. Apylinkėje virš 200 kolūkiečių kiemų gauna žurnalus ir laikraščius. Biblioteka, kurioje yra virš 3300 įvairių knygų, turi 225 skaitytojus. Jų skaičius nuolat auga. Prie bibliotekos veikia 5 kilnojamios bibliotekėlės, kurios randasi apylinkės kolūkuose. Su skaitytojais pravedamas knygų aptarimas.

Prie klubo—skaityklos, ve-

ikia 8 lektoriukai. Kas mėnesi kolūkiečiams pravedamos paskaitos įvairiomis temomis. Suorganizuotas politavinimos ratelis J. V. Stalino Konstitucijai nagrinėti. Kolūkiečiai aktyviai bendradarbiauja leidžiamame sienlaikraštyje.

Klube dažnai ruošiami kultūriniai vakarai jaunimui. Scenos mėgėjų ratelis šiuo metu uoliai ruošiasi pasirodymui.

Apylinkė dažnai aplanko kinojaujamasis kinas.

Klubas—skaitykla tapo viena mėgiamiausių vietų apylinkėje, kur kiekvieną laisvą nuo darbo dieną ar vakarą susirenka kolūkiečiai kultūringai praleisti laiką.

J. Kasakauskas
Klubo—skaityklos vedėjas

Radijas kaime

Buržuazinės valdžios metais kaime retai kur rasdavai radijo aparatą. Jėi ir turėjo kas, tai tik dvarininkai ir buožės. Jei kas nusipirkdavo, tai būdavo didžiausia naujiena ir apylinkės gyventojai po kelis kilometrus eidavo žiūrėti šio „nepaprasto“ aparato. Daug senų žmonių, pirmą sykį išgirde radiją, sakydavo, kad tai antgamtinės jėgos ir jokių būdu netikėdavo, kad iš dėžutės gali išgirsti žmogaus balsą ar muziką. Kaimas skendėis tamsoje. Tokia pat padėtis buvo ir Degučių apylinkėje.

Tie laikai negrįžtamai praėjo. Kaimas kas-kart kultūreja.

Dabar apylinkėj yra radijo mazgas su 23 taškais. Žvilgą laidai tiesiasi išilgai plento į kolūkiečių sodybas. Dabar jau neuajenia, kad rytais kolūkiečiai pasveikina iš Vilniaus labu rytu, informuoja apie šalies ir užsienio gyvenimo įvykius ir t. t.

Radijo tinklą numatome artimiausiu laiku praplėsti. Bus nutiesta dar viena linija ir į keliolika kolūkiečių trobų įvesti radijo reproduktoriai.

Baltuška
Degučių apylinkės radijo mazgo vedėjas

Trumpai

Viešą vakarą šiomis dienomis surengė Dusetų rajono gražiai sutvarkė Drobų septyn-Steponiškių klubo—skaityklos metės mokyklos mokiniai. meno saviveiklos ratelis.

Mokyklos vaismedžių sodams surengė Dusetų rajono gražiai sutvarkė Drobų septyn-Steponiškių klubo—skaityklos metės mokyklos mokiniai.

V. Leonovas

J. Mleželis

Dusetų vidurinės mokyklos klasėse kiekvieną savaitę šaukiami susirinkimai. Mokiniai nagrinėja V. I. Lenino biografiją, skaito referatus įvairiomis aktualiomis temomis.

Auga Rimšės septynmetės mokyklos pirminės komjaunimo organizacijos gretos. Pastaruoju metu į VLKJS vėl įstojo 6 pažangiausi mokiniai.

K. Masiulis

Slomis dienomis viešą vakarą surengė Degučių apylinkės „Raudonojo Spalio“ kolūki jaunuo liai.

Meninę programą rinkėjams šiomis dienomis paruošė Stelmuzės septynmetės mokyklos pionieriai, vadovaujami drg. Vadešaitės.

V. Terytė
E. Gurskas

Kyla laudies švietimo lygis

Buržuaziniais laikais Degučių apylinkėje, kaip ir visame krašte, švietimas buvo apibestas. Apylinkėje veikė tik dvi pradžios mokyklos. Didžioji gyventojų dalis buvo berasčiai ir mažarasčiai. Valsberasčiai ir mažarasčiai metus tiečių vaikai vaikystės metus praleisdavo su botagu rankoje prie buožų bandos, o jauniemas bernaudamas pas buožes. Siandien kultūrinis apylinkės gyvenimas iš pagrindų

pasikeitė. Svetimas pasidarė prieinamas visiems. Apylinkėj veikia pradinė mokykla ir 2 septynmetės lietuvių ir rusų dėstomąja kalba. Sėkmingai igyvendinamas privalomas septynerių metų mokslas. Keleriojai išaugo moksleivių skaičius. Septynmetėse mokyklose mokosi apie 300 apylinkės kolūkiečių vaikų. Šiausias galimybės švietis turi ir suaugę apylinkės gy-

ventojai—prie septymečių mokyklų organizuoti mažarasčių ir berasčių kursai.

„Atviri keliai visur jauniesiems“—dažnai dainuoja apylinkės jaunimas. Ir iš tikrųjų, Tarybų valdžia plačiai atvėrė jiems duris į mokslą, į šviesą.

J. Baugas
Degučių septynmetės mokyklos direktorius

Medicinos pagalba prieinama plačiosioms masėms

Buržuazinės valdžios metais darbo žmonių sveikata niekas nesirūpino. Gydymas buvo mokamas ir dėl to daugumai darbo žmonių beveik visiškai neprieinamas. Kaimuose gi gydymo įstaigų beveik nebuvo.

Jokio gydytojo neturėjo ir Degučių apylinkė. Gyventojams tekdavo vykti į tolimą miestą, kad gauti medicinos pagalbą. Bet ir čia nevisados mokslas. Juk gydymui reikėjos gausi. Juk gydymui reikėjos daug pinigų, o apylinkės valstiečiams

ju kaip tik trūko. Tik Tarybų valdžios metais gydymas tapo plačiai prieinamas visiems darbo žmonėms. Tai užtikrina nemokamas gydymas ir platus gydymo įstaigų tinklas.

Dabar Degučių apylinkėje yra įsteigta ambulatorija. Prie ambulatorijos yra medicinos felčeris, akušerė ir medicinos sesuo.

Sunkesnių ligų atvejais ar esant nelaimingam atsitikimui visuomet iššaukiama greitosios pagalbos mašina ir ligonis

pristatomas į ligoninę. Per šiuos metus ambulatorija jau aptarnavo daugiau kaip 1500 gyventojų. Įvestas vaikų patronažas. Taip pat veikia vaistinė, kur randasi reikalingiausi reikmenys.

Vedama griežta kova su užkrečiamomis ligomis: įvestas privalomas skiepijimas prieš užkrečiamas ligas, dažnai skaitomos paskaitos sanitarinėmis temomis.

A. Nikitina
Degučių ambulatorijos vedėja

I pagalbą rinkiminės apylinkės agitatoriui

Buržuazinė demokratija kokia ji yra

LEIBORISTINIAI KOLONIZATORIAI

Visu Britų imperijos kolonijų gyventojai sudaro daugiau kaip 560 milijonų žmonių. Likimas šios didžiulės masės žmonių, daugiau kaip 10 kartų višį jėgą os pačios Anglijos gyventojų skaičių, randasi Anglijos imperialistų ir jų pakalimų vyriausybės—dešiniųjų leiboristų rankose.

Leiboristiniai ministrai tikina, kad jie panaikino eksploataciją kolonijose ir veda jų gyventojus „progreso ir demokratijos keliu“.

Koką gi „demokratija“ diegia savo imperijoje dešinieji leiboristai?

Kolonijų gyventojai net formaliai nelankomi Britų imperijos pilsiečiai. Nė vieno iš jų nėra nei vyriausybėje, nei Anglijos parlamente. Jie neturi balsavimo teisės. O šios šalys neretai dydžiu daug didesnės už pačią Angliją.

Pavyzdžiui, Nigerijos teritorija Afrikoje daugiau kaip tris kartus viršija Anglijos teritoriją. Nigerijoje gyvena 25 milijonai žmonių. Ir ši daugiamilijoninė tauta, turinti pagrindą sudaryti savistovią valstybę, priversta kęsti Anglijos gubernatoriaus ir jo valdininkų saualę.

Kad pasiepti neribotą Anglijos vyriausybės statylinio—gubernatoriaus—valdžią ir suteikti jai teisėtumo išorę, vyriausybė ištelgė kolonijose taip vadinamas įstatymų leidimo tarybas. Bet šios tarybos neturi jokios valdžios. Jos sudarėda iš anglių valdininkų ir saujelės vietos diduomenės atstovų, kurių didesnė dalis skiriama Anglijos administracijos ir tik atskiri renkami.

Anglių laikrašty „Dell telegraf“ neseniai buvo patalpinta tūlo Bakli straipsnelis, rodantis, kaip „renkami“ įstatymų leidimo tarybos Pietų Rodezijos kolonijoje nariai. Pagal vietos „konstituciją“, kiekvienas raštingas Pietų Rodezijos gyventojas turi balsavimo teisę, jei jis turi 150 svarų sterlingų nuosavybę ir turi pajamų 100 svarų sterlingų į metus. Bakli žodžiais, afrikiečiai nesinaudoja šia teise tik todėl,

kad jie abejingi politikai. Iš rinkimų jie nedalyvuoja. Žinoma, visai dėl kitų priežasčių: tik visai nedaug Pietų Rodezijos gyventojų raštingi ir turi nustatytą dydžio nuosavybę ir pajamas.

Todėl rinkėjų sąrašuose iš 1.760.000 Pietų Rodezijos gyventojų priskaitoma ne daugiau 400 žmonių.

Panaši padėtis kitose anglių kolonijose.

Grubausia saualė ir veidmaninga laudies apgaulė—štai ka dešinieji leiboristai vadina „demokratija“.

BELGIJOS SOCIALIŠTŲ VERGIJŲ

Amerikos laikraščiai vaizduoja Belgų Kongą kaip „pavyzdinčiausią“ koloniją Afrikoje. Belgijos valdžiai, valdanti šią teritoriją, susilaukė amerikiečių pagyrimo ne todėl, kad gerai rūpinasi negrų gyventojais. Priežastis čia visai kita: Belgijos vyriausybė perdavė Amerikos imperialistų žinion visą iškasamą Konge urono rudą, kuri naudojama atominių bombų gamybai.

Kaip gi gyvena negrai šioje „pavyzdinėje“ kolonijoje?

Belgų Kongas sudaro didžiulį koncentracinį lagerį, kuriame apie 12 milijonų negrų žlauriai išnaudojami. Belgų valdininkai, pirkliai, kalnų pramonės įmonių tarnautojai atėmė iš čia buvusių gyventojų bet kokias pilietines teises, draudžia jiems vienytis į profesines sąjungas. Afrikiečio, dirbančio šachtose ar rudos kasyklose, uždarbis daug kartų mažesnis, kaip balto darbininko uždarbis.

Prancūzų laikraščio „Tribūna de nasjon“ korespondentas Monika Stirling, būvojusi Belgų Konge, rašo, kad pusė Leopoldvillo miesto gyventojų uždirba 14 belgų frankų į dieną, tāt yra mažiau 400 frankų į mėnesį, tuo tarpu kai pragyvenimo minimumas 3-jų asmenų šeimai oficialiai įvertinamas 1500 frankų į mėnesį.

Kitų belgų kolonijoje Afrikoje—Ruande—Urundi—valdžia metai po metų didina mokesčius valstiečiams, bet nei skaitiko neišleidžia gyventojų re-

ikalams. Čia viešpatauja neribota ir atvira saualė. Gyventojai bėga iš šalies tikėdamiesi išsigelbėti nuo sunkios prispaudos. Bet ir kaimyninėse kolonijose jų laukia tokia pat vergija, kaip tėvynėje.

NEGRAMS UŽDAROS DURYS I MOKYKLĄ

Kapitalistinių šalių, valdančių kolonijas Afrikoje, valdantieji sluksninkai atkakliai trukdo šio žemyno vietinių gyventojų kultūrinio lygio pakėlimui. Ten, kur egzistuoja mokyklinis mokymas, jis organizuotas su vieninteliu tikslu: paruošti kolonizatoriams palkikus.

Britų Somali žmonės, moką skaityti ir rašyti, sudaro tik vieną gyventojų procentą, Njasaalende—13 procentų. Aukštiname Krante—20 procentų. Europiečių vaikų mokyklai Kenijoje išleidžiama 145 kart daugiau lėšų, negu čia buvusių laiviniui.

Togo (Vakarų Afrika) politijos ir kalėjimų išlaidkymui biudžetas išleidžia du kart daugiau, negu švietimui.

Tokia padėtis angų kolonijose. O štai ryškūs skaičiai apie Prancūzijos kolonijas.

Prancūzų Vakarų ir Prancūzų Ekvatoriinėje Afrikoje 95 procentai gyventojų neraštingi. Tik 4 procentai mokyklinio amžiaus vaikų lanko mokyklą.

Tenka pažymėti, kad raštingais kolonijose valdžia paprastai skaito žmones, kurie lankė mokyklą 1—2 metus. Negrų mokyklai sunaudojamos tokios smulkios sumos, kad netenka ir kalbėti apie bet kokią švietimo sistemą.

Anglas Barns, praėtyt tarnavęs kolonijose, savo knygoje „Imperija ar demokratija“ rašo: „Esant dabartiniams progreso tempams prireiks nemažiau 700 metų tam, kad čia buvusiai, nors ir vien tik Aukštinio Kranto, išmokyti skaityti ir rašyti gimta kalba arba 3.500 metų, jei turėti omeny tikrą gyventojų prieauglį“.

Panašus tempai pilnai atitinka kolonizatorių interesus. Juk neraštingus žmones lengviau eksploatuoti...

Skaitytojai mums rašo

Pas kolūkiečius

Dusetų rajono Sadnų myninėj Žukliškų apylinkėj. Apylinkės meno saviveiklos būrelis, vadovaujamas klubo—skaityklos vedėjos drg. Rudokaitės, plačiai vysto meninę saviveiklą. Saviveiklininkai dažnai aplanko apylinkės kolūkiečius su menine saviveikla. Neseniai su Žemaitės komedija „Trys mylimosios“ jie lankėsi kaimuose.

Stomis dienomis klubo—skaityklos meno saviveiklos ratelio pasirodymas įvyko Černiachovskio vardo kolūkiečių sąjungos programoje. Jų vakaro programa lėjo vienaveiksmė komedija „Dėl derliaus“, tautiški šokiai.

J. Jasimovas

Pavykęs vakaras

Stomis dienomis Dusetų rajono Mažvylių apylinkės Luliškų pradinės mokyklos patalpose įvyko viešas vakaras. Apylinkės jaunimas, mokytojos Vienazindytės vadovaujamas, pastatė dvi veiksme Dauguviečio pje-rationo Mažvylių apylinkės Luliškų pradinės mokyklos patalpose įvyko viešas vakaras. Apylinkės jaunimas, mokytojos Vienazindytės vadovaujamas, pastatė

dvi veiksme Dauguviečio pje-rationo Mažvylių apylinkės Luliškų pradinės mokyklos patalpose įvyko viešas vakaras. Apylinkės jaunimas, mokytojos Vienazindytės vadovaujamas, pastatė

stomis dienomis Dusetų rajono Mažvylių apylinkės Luliškų pradinės mokyklos patalpose įvyko viešas vakaras. Apylinkės jaunimas, mokytojos Vienazindytės vadovaujamas, pastatė

stomis dienomis Dusetų rajono Mažvylių apylinkės Luliškų pradinės mokyklos patalpose įvyko viešas vakaras. Apylinkės jaunimas, mokytojos Vienazindytės vadovaujamas, pastatė

Vakaras kolūkiečiams

Viešą vakarą šiomis dienomis surengė Televizijos septynetės mokyklos mokiniai. Mokytojos Mardosaitės vadovaujami, jie pastatė dvi veiksme Dauguviečio pje-rationo Mažvylių apylinkės Luliškų pradinės mokyklos patalpose įvyko viešas vakaras. Apylinkės jaunimas, mokytojos Vienazindytės vadovaujamas, pastatė

stomis dienomis Dusetų rajono Mažvylių apylinkės Luliškų pradinės mokyklos patalpose įvyko viešas vakaras. Apylinkės jaunimas, mokytojos Vienazindytės vadovaujamas, pastatė

Metodinio ratelio veikla

S. m. lapkričio 25—26 dienomis Imbrado septynetėje mokykloje įvyko pradinė mokyklų mokytojų metodinio ratelio susirinkimas. Susirinkime mokytoja buvo prarastos dvi pamokos (III klasėms (mokytoja Račauskaitė) ir su II—IV klasių (mokytoja Kraujalytė). Aptariant pamokas aktyviai dalyvavo visi mokytojai. Susirinkime buvo išsklausyti keli referatai politinėmis bei pedagoginėmis temomis.

Susirinkimo darbe dalyvavo rajono liaudies švietimo skyriaus inspektorius drg. Starolis.

Lapkričio 27 d. įvyko pradinė mokyklų mokytojų metodinio ratelio susirinkimas. Susirinkime mokytoja buvo prarastos dvi pamokos (III klasėms (mokytoja Račauskaitė) ir su II—IV klasių (mokytoja Kraujalytė). Aptariant pamokas aktyviai dalyvavo visi mokytojai. Susirinkime buvo išsklausyti keli referatai politinėmis bei pedagoginėmis temomis.

Šachmatų turnyras

S. m. lapkričio mėnesį įvyko šachmatų turnyras, skirtas rinkimų į vietines Tarybas garbei. Turnyre dalyvavo daugiau kaip 100 žmonių. Turnyro dalyviai susirinko įvyko pradinė mokyklų mokytojų metodinio ratelio susirinkimas. Susirinkime mokytoja buvo prarastos dvi pamokos (III klasėms (mokytoja Račauskaitė) ir su II—IV klasių (mokytoja Kraujalytė). Aptariant pamokas aktyviai dalyvavo visi mokytojai. Susirinkime buvo išsklausyti keli referatai politinėmis bei pedagoginėmis temomis.

Susirinkimo darbe dalyvavo rajono liaudies švietimo skyriaus inspektorius drg. Starolis.

Lapkričio 27 d. įvyko pradinė mokyklų mokytojų metodinio ratelio susirinkimas. Susirinkime mokytoja buvo prarastos dvi pamokos (III klasėms (mokytoja Račauskaitė) ir su II—IV klasių (mokytoja Kraujalytė). Aptariant pamokas aktyviai dalyvavo visi mokytojai. Susirinkime buvo išsklausyti keli referatai politinėmis bei pedagoginėmis temomis.

Ats. redaktorius L. Rudaševskis

PRIMAMA PRENUMERATA 1951 METAMS RAJONO LAIKRAŠČIUI

„Pergalė“

1951 metais „Pergalė“ eis du kartus savaitėje rusų ir lietuvių kalbomis

Prenumeratos kaina: 1 mėn — 1,30 rb. 3 mėn. — 3,90 rb., 6 mėn. — 7,80 rb., metams — 15, 60 rb.

Prenumeratą priima visi pašto ir „Sąjunginės Spaudos“ apylinkių Tarybų sekretoriai.

Sėklų fondų sudarymas ir paskirstymas

Kolūkiečių materialinė gerovė priklauso nuo to, kaip kokybiškai išvystytas visuomeninis ūkis. Tai pagrindinis kolūkiečių pragyvenimo šaltinis. Kolūkiuose, kur žemės ūkio darbai pravedami laiku ir pagal agrotechnikos mokslo taisykles, kur į sėklų fondus papildomas geriausias sėklas, kurių pilnai pakanka sėjos planams įvykdyti—aišku, kad kolūkiečiai turės daugiau pajamų ir gaus didesnę atlyginimą už darbdarinius.

Todėl kolūkių valdybos didžiausią dėmesį turi skirti visuomeninio ūkio stiprinimui, arteles turto gausinimui.

Sutartinai su pavyzdiniais žemės ūkio artelės įstatais kiekvienas kolūkis iš gauto derliaus pirmoje eilėje turi įvykdyti privalomuosius pristatymus, gražinti valstybei sėklas paskola, atsiliginti natūra su MTS už atliktą darbą. Atliekęs prievolę, kiekvienas kolūkis turi sudaryti šiuos natūralinius fondus.

Sėklų fondas Sėklų fonde turi būti tiek visų kultūrų sėklos, kiek bus reikalinga rudens ir ateinančių metų pa-

vasario sėjos planams įvykdyti. Žinant, kokius plotus reikės apsesti, sudaromas sėklų fondas, paruošiant ir supilant ne mažiau kaip po 200 kg grūdų kiekvienam hektarui.

Siala pagrindinio sėklų fondo reikalinga sudaryti dar ir draudimo sėklų fondą nederliaus ar kitos kurios nelaimės atveju.

Draudimo fondas sudaromas nuo 10 iki 15 proc. kiekvienos kultūros pagrindinio sėklų fondo dydžio.

Veislinių pasėlių sėkla neturėtų būti negali būti panaudota, kaip tik sėjos reikalams bei atidūta į Veislinių sėklų paruošų punktą.

Už veislinės sėklos sumaišymą su paprastomis bei panaudojimą kitiems reikalams kolūkių pirmininkai neša atsakomybę. Sėklų fondai turi būti perduoti sandėlininkui pagal aktą ir laikomi atskirai nuo kitų fondų.

Pašarų fondas. Kiekvienas kolūkis rudeni privalo sudaryti pašarų balansą. LTSR Ministrų Tarybos patvirtintos sekančios koncentruotų pašarų normos vien m gyvuliui:

- Arkliai—7 ctn
 - Karvei—4 „
 - Galvijų prieaugliui, senesniui 1 metų—2 ctn
 - Motininiai kiaulės prieaugliui—30 ctn
 - Aviai—0,2 ctn
 - Vištai—0,3 ctn.
- Sudaromas taip pat pašarų draudimo fondas—10—15 procentinės reikmės pašarų.
- Nedarbingumo fondas. Jo paskirtis padėti kolūky esantiems invalidams, seneliams, paramos reikalingoms Tarybinės Armijos karių šeimoms, vaikų lopšeliams bei našlaičiams išlaikyti. Šiam fondui skiriama ne daugiau kaip 2 proc. bendrosios produkcijos.
- Sudarius visus atkėčiamų mirties fondus, visuotinis arteles narių susirinkimas išskiria tam tikrą kiekį produkcijos parduoti valstybei arba rinkoje.
- Visa likusi derliaus dalis paskirstoma nariams pagal darbdarinius.
- V. Gulbinskis
Vyr. agronomas